

พฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดผิดกฎหมายในวัยรุ่น และผลกระทบต่อสุขภาพ

สุจิตตา ฤทธิมนตรี* , มานพ คณะโต**

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ระบาดของยาเสพติดผิดกฎหมายของนักเรียน ในโรงเรียน ขอบเขตของการศึกษาครอบคลุมถึงแรงจูงใจ พฤติกรรมและผลกระทบ ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 10 คน เป็นวัยรุ่นที่เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล วิทยาลัยราชชนกัน ในช่วงเดือนมิถุนายน-กันยายน 2556 ด้วยระบบสมัครใจ เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกถึงประวัติชีวิตรวมทั้งการวิเคราะห์เฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้อง

พบว่า ครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ส่วนใหญ่เริ่มต้นจากการใช้ยาเสพติด อันเป็นผลมาจากความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับตัวแทนจำหน่ายยาเสพติด หลังจากที่ใช้ยาเสพติดพวกเขากลายเป็นสมาชิกของเครือข่ายยาเสพติด มีความต้องการเงิน และสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่เอื้อให้นักเรียนเหล่านี้กลายเป็นผู้จำหน่ายยาเสพติดในโรงเรียน กลยุทธ์การตลาดที่แตกต่างกันถูกนำมาใช้ เช่น บรรจุภัณฑ์ (ขนาดเล็ก ซุกซ่อนง่าย และการจัดส่ง) และราคา (เงินน้อยในแพ็คเกจเล็ก) การจำหน่ายให้กับคนรอบข้างในเครือข่ายของตนเองและผู้ที่อายุน้อยกว่า การขายตรงจะได้รับความนิยมระหว่างสมาชิกในเครือข่าย ยาเสพติดไม่เพียงแต่ติด แต่ยังทำให้เกิดความผิดปกติของสุขภาพจิต เช่น เครียด ซึมเศร้า ความวิตกกังวลและหวาดระแวง ความรุนแรง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หนีโรงเรียน ขาดความรับผิดชอบ และเป็นผู้ใช้ยาเสพติดหลายชนิดนั้นคือผลของมัน ข้อเสนอแนะจากการศึกษาควรมีมาตรการที่เข้มข้นมากขึ้นในการป้องกันยาเสพติด

คำสำคัญ : ยาเสพติดผิดกฎหมาย ผลกระทบต่อสุขภาพ วัยรุ่น

* โรงพยาบาลวิทยาลัยราชชนกัน

** ภาควิชาเวชศาสตร์ชุมชน คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Corresponding author : Sujitta ritmontree. E-mail: su9797@gmail.com

Illicit Drugs Related Behaviours among Adolescents and Health Impacts

Sujtta ritmontree , Manop kanato***

ABSTRACT

The objective of this qualitative study was to explore illicit drugs related distributing behaviour among students in their schools. Scope of the study covered their motives, behaviours, and impacts. 10 informants were adolescents who attended Thunyaruk Hospital Khon Kaen during June-September 2013 through voluntary system. Indepth interview was the primary method to gather the data. Life history as well as thematic analysis were utilised.

It is emerged that family was the significant factor enforcing them to drugs circle, mostly starting from trying to use drugs. As a result of closer relationship with drugs dealers after using drugs, they became the member of the drugs network. The need of money and schools environment enabled these student to be drugs distributors in schools. Various marketing strategies were applied such as packaging (small, easily hide and delivery) and pricing (little money in small pack). Each distributor established their own sub-network from peers and younger cohort. Direct sell among the network members was popular. Not only addicted to the drugs but also emerging mental health disorder such as stress, depression, anxiety, and paranoid. Violence, sexual risk behaviour, absent from school, irresponsible, and multiple drugs user were its consequences. Result from the study suggested more intensive measure to drugs prevention.

Key word : Illicit drugs, health impacts, adolescent

ภูมิหลังและเหตุผล (Background and rationale)

ปัจจุบันปัญหาสารเสพติดที่เกิดขึ้น มีความรุนแรงและมีความสลับซับซ้อนเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติ มีเด็กและเยาวชนจำนวนมากที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาและสารเสพติด ถ้าหากเด็กและเยาวชนตกอยู่ในสภาพที่เสื่อมถอย ทั้งในด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านสำนึกความรับผิดชอบ การพัฒนาประเทศก็จะดำเนินไปได้ยากถ้าหากเยาวชนในปัจจุบันมีคุณภาพไม่ดีพออนาคตของประเทศชาติก็ต้องประสบกับวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรมนุษย์และความไม่มีเสถียรภาพทางสังคมการฉีกกำลังจากทุกภาคส่วนในสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นภารกิจเร่งด่วนของชาติที่ต้องดำเนินการ^{1,2}

สำรวจข้อมูลนักเรียน นักศึกษาในโรงเรียนประถม มัธยม อาชีวศึกษา และสถาบันอุดมศึกษา พบว่าเด็กกลุ่มเสี่ยงในที่นี้หมายถึงเด็กและเยาวชนในช่วงอายุ 6-12 ปี ครอบคลุมเด็กที่อยู่ในช่วงอายุประถมศึกษา ไปจนถึงอุดมศึกษาทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษา มีแนวโน้มการใช้สารเสพติดมากกว่าเยาวชนทั่วไป พบว่า สารเสพติดที่ผู้เรียนเสพมากเป็น เหล้า บุหรี่ กัญชา ร้อยละ 25.40 , 14.60 และ 4.00 ตามลำดับ ซึ่งสถานที่ผู้เรียนมักไปเสพสารเสพติดมากที่สุด คือ สถาบันบันเทิง สถานที่รกร้าง

และบ้านเพื่อนร้อยละ 66.70 , 56.00 และ 53.00 ตามลำดับ และสาเหตุที่ทำให้ผู้เรียนเสพยาเสพติดมากที่สุดอันดับหนึ่งคือการถูกเพื่อนชวน การขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว ความเครียดและวิตกกังวลตามลำดับ^{3,4,5}

การศึกษาสถานการณ์ยาเสพติดในสถานศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าประชากรชายเสพยามากกว่าประชากรหญิง ซึ่งวัยที่เสพยามากที่สุด คือ นักเรียนหรือวัยรุ่นระดับมัธยมโดยอายุที่เริ่มใช้ยาโดยเฉลี่ย คือ 15 ปีขึ้นไป โดยมากแล้วผู้เสพยาจะมีอายุระหว่าง 18 - 30 ปี ที่อาศัยอยู่ในเมือง พื้นฐานและครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ การมีสังคมเพื่อนที่มีพฤติกรรมการดื่มและเสพยาเป็นประจำอาจทำให้พฤติกรรมการเสพยาเพิ่มขึ้น กลุ่มนักเรียนซึ่งยังเป็นเยาวชนในสถานศึกษา ยังคงเป็นกลุ่มเสี่ยง และเริ่มลองใช้ยาเสพติด ปัจจัยเสี่ยงสำคัญ 3 ประการคือ พฤติกรรมการดื่มสุรา การสูบบุหรี่ รวมทั้งการต้องเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดกับนักเรียนที่มีที่พักอาศัยใกล้กับสถานบันเทิง นักเรียนร้อยละ 7.30 ที่เคยเสพยาชนิดใดชนิดหนึ่งในจำนวนนี้เพศชายมีสัดส่วนสูงกว่าเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 13.30 ต่อร้อยละ 1.60 ในขณะเดียวกันเกือบครึ่งหนึ่งของทั้งชายและหญิงที่เคยเสพยามีพฤติกรรมเสพยาเสพติดหลายชนิด สารเสพติดที่เพศชายนิยมมากที่สุดคือ กัญชา รองลงมาที่กระท่อม ยาบ้า สารระเหย และยาอีตามลำดับ ส่วนเพศหญิงคือ กัญชา สารระเหย

ส่วนยาบ้า ยาอีและกระท่อมมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน นักเรียนเคยมีประสบการณ์เสพกัญชาร้อยละ 6.30 แต่มีผู้เสพเป็นประจำร้อยละ 0.40 เท่านั้น มีนักเรียนร้อยละ 2.50 เคยดมสารระเหย แต่มีเพียงร้อยละ 0.30 ที่ดมเป็นประจำ ในขณะที่นักเรียนร้อยละ 2.40 เคยเสพยาบ้า ในจำนวนนี้ร้อยละ 0.20 เสพเป็นประจำ นักเรียนร้อยละ 1.20 ที่เคยเสพยาอี แต่มีร้อยละ 0.20 ที่รับรู้ว่าย่างเสพเป็นประจำ กระท่อมมีนักเรียนที่เคยเสพร้อยละ 3.20 แต่มีร้อยละ 0.20 ที่ยังเสพเป็นประจำ⁶

ปัญหายาเสพติดในเด็กและเยาวชนดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าผู้ค้ายาเสพติดมุ่งเจาะในกลุ่มนักเรียน นักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชน^{6,7,8,9} ดังจะเห็นปรากฏตามสื่อต่างๆ ในปัจจุบันที่นำเสนอข่าวพฤติกรรมการมั่วสุมยาเสพติด นักเรียนนักศึกษาผันตัวมาเป็นนักค้า นักจำหน่ายยาเสพติดเพิ่มมากขึ้น แต่ไม่พบหลักฐานทางสถิติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ชัดเจน ซึ่งส่วนใหญ่จะพบงานวิจัย เอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพและกลุ่มติดยาเสพติด และในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้รับการลงโทษทางกฎหมายแล้ว

โรงพยาบาลรัฐญารักษ์ขอนแก่นเป็นหน่วยงานสังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการให้การบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาและสารเสพติดเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากสถิติการเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟู

สมรรถภาพพบผู้ป่วยติดยาเสพติดที่เข้ารับการรักษา มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในปี พ.ศ.2553 - 2555 จำนวน 2,766, 3,115, และ 3,271 ตามลำดับ ประเภทสารเสพติดที่พบมากที่สุดเป็นยาบ้า จำนวน 654, 1,296, 1,809 ราย ตามลำดับ รองลงมาเป็น สุรา สารระเหย กัญชา เฮโรอีน,ฝิ่น และสารอื่นๆ ตามลำดับ กลุ่มเด็กและเยาวชนอายุ 15-25 ปีเข้ารับการบำบัดมากที่สุด โดยในกลุ่มเยาวชนนี้ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนนักศึกษาร้อยละ 76.00¹⁰ เมื่อเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดรักษา มีความคุ้นเคยกับสถานที่ บุคลากร โปรแกรมการบำบัดรักษา ตลอดจนเพื่อนผู้ป่วยติดยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดรักษาด้วยกัน เด็กและเยาวชนจะเปิดเผยข้อมูลชีวิตส่วนตัว ประสบการณ์ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของตนเองโดยเฉพาะพฤติกรรม การจำหน่ายยาเสพติดให้กับนักเรียนนักศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาที่ตนเองศึกษาอยู่ร่วมกับการเสพเองและกระทำพฤติกรรมอื่นๆ ที่ไม่เหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรม การกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติดของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนด้านพฤติกรรมกรจำหน่ายยาเสพติด พบว่าเยาวชนชายคดีเสพยาเสพติด และคดีอื่น ประมาณร้อยละ 40.00 เคยจำหน่ายยาเสพติด แต่คดีอื่นๆ ระบุว่าเคยขายแต่เลิกไปแล้ว ผู้หญิงคดีเสพยาเสพติด จะจำหน่ายยาเสพติดน้อยกว่าคดีอื่น¹¹

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้นดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่ายาสเสพติดได้แพร่ระบาดเข้าไปในรั้วสถานศึกษาและบุคคลในรั้วสถานศึกษาซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการแพร่ระบาดนั้น การได้รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง ถึงกระบวนการ กลวิธี พฤติกรรมตลอดจนเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจำหน่ายยาเสพติดจากเด็กและเยาวชนที่มีพฤติการณ์ในการจำหน่ายยาเสพติดในสถานศึกษาที่ยังไม่ได้ถูกดำเนินคดีทางกฎหมายนั้น จะสามารถนำมาเป็นประโยชน์ให้กับผู้บริหารหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย มาตรการการแก้ไขปัญหาคารสร้างภูมิคุ้มกันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อลดพฤติกรรมการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดของเด็กและเยาวชนต่อไป

วัตถุประสงค์ (Objective)

ศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดในสถานศึกษาของเด็กและเยาวชน

นิยามศัพท์การวิจัย

ยาเสพติด หมายถึง สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยการกิน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใดๆ แล้วจะทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจและเป็นสารเสพติดผิดกฎหมาย

พฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หมายถึง พฤติกรรม การกระทำ ที่เกี่ยวข้อง

กับ วิธีการ ขั้นตอน การจำหน่าย จ่าย แจก ขายหรือ แลกเปลี่ยนสารเสพติดที่เกิดขึ้นของนักเรียนนักศึกษา

เด็กและเยาวชน หมายถึง ผู้เข้ารับการรักษาที่มีอายุตั้งแต่ 7 ปีแต่ไม่เกิน 25 ปี บริบูรณ์และมีสถานะเป็นนักเรียน นักศึกษา

ระเบียบวิธีศึกษา (Methodology)

ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews) ผู้ให้ข้อมูลเป็นนักเรียน นักศึกษา อายุไม่เกิน 25 ปี ที่มีพฤติกรรมการจำหน่ายยาเสพติดในสถานศึกษา และเข้ารับการรักษาบำบัดรักษา ยาเสพติดในโรงพยาบาลธัญญารักษ์ขอนแก่นช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม 2556 เลือกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) แนวคำถามการสัมภาษณ์ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นนำแนวคำถามการสัมภาษณ์ไปทดลองสัมภาษณ์กับเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการรักษา ยาเสพติดในโรงพยาบาลธัญญารักษ์ขอนแก่นเพื่อให้เนื้อหาของแบบสัมภาษณ์มีความเหมาะสมทางภาษา เมื่อได้ข้อมูลเชิงคุณภาพนักวิจัยใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้า

การวิเคราะห์ข้อมูล เชิงคุณภาพผ่านระเบียบวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content Analysis) ฟิลลิง ตามขั้นตอนดังนี้ 1) อ่านทบทวนข้อมูลเพื่อเข้าใจความรู้สึกอย่างลึกซึ้ง 2) บริหารจัดการแยกข้อมูลอีกครั้ง 3) จัด

หมวดหมู่ข้อมูล เปรียบเทียบความเหมือน ความต่างของข้อมูล 4) หาความสัมพันธ์ของ ข้อมูลในแต่ละประเภทของข้อมูล 5) อธิบาย แบบแผน หัวเรื่อง และประเภทของกลุ่มข้อมูล 6) ตีความ และค้นหาความหมายของหัวเรื่อง และประเภทข้อมูล นอกจากนั้นยังมีการ ตรวจสอบแบบสามเส้า โดยเน้นความหลากหลายทางคุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูล การ อิมตัวของข้อมูล¹²

ผลการศึกษา (Results)

การศึกษาพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับการ จําหน่ายยาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในสถานศึกษา โดยมุ่งศึกษาถึงประวัติชีวิต เหตุจูงใจเข้าไปเกี่ยวกับการจําหน่าย พฤติกรรมการจําหน่าย และผลกระทบจาก พฤติกรรมจําหน่ายยาเสพติดในสถานศึกษา ของเด็กและเยาวชนตามการรับรู้ของผู้ให้ ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิจัยเชิง คุณภาพ สนามในการศึกษาคือ โรงพยาบาล ัญญารักษ์ขอนแก่น เริ่มเก็บรวบรวมใน เดือนกรกฎาคม - สิงหาคม 2556 โดยในช่วง ระยะเวลาดังกล่าวมีเด็กและเยาวชนเข้ารับ การตรวจและบำบัดรักษาทั้งหมด 30 คน เมื่อ คัดกรองและสัมภาษณ์เบื้องต้นแล้ว พบว่ามี กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการจําหน่ายยา เสพติดในสถานศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 10 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บ รวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้นำเสนอและ

วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. คุณลักษณะผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักเป็นเด็กและเยาวชน เพศชายทั้งหมด 10 คน มีสถานภาพเป็น นักเรียนนักศึกษาที่มีพฤติกรรมจําหน่าย ยาเสพติดในสถานศึกษา มีอายุอยู่ในช่วง 14- 20 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายจำนวน 5 คน ปวช. จำนวน 2 คน และมัธยมต้น จำนวน 2 และ ปวส.จำนวน 1 คน ผลการเรียนที่ผ่านมาส่วนใหญ่ติด ร ติด 0 ที่ยังไม่ได้แก้ไข จำนวน 5 คน สถานภาพ ครอบครัวพ่อแม่อยู่ด้วยกัน จำนวน 6 คน พ่อ แม่หย่าร้างจำนวน 4 คน ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ กับพ่อแม่ซึ่งเป็นครอบครัวเดี่ยว ความสัมพันธ์ ภายในครอบครัวทะเลาะกันเป็นประจำไม่ เกิดความรุนแรงจำนวน 6 คน รักใคร่กันดี จำนวน 4 คน ส่วนใหญ่เสพยาบ้ามานาน 1 - 2 ปี หรือ 3-5 ปี และบางส่วนเสพยาบ้ามา นานกว่า 5 ปี

2. มูลเหตุจูงใจให้เกี่ยวข้องกั บพฤติกรรมจําหน่ายยาเสพติด

เมื่อติดแล้วมีความต้องการทางด้าน ร่างกายและจิตใจมากขึ้นเกิดความรู้สึกว่า จะต้องมียาไว้เพื่อที่จะได้มีเสพตลอดและที่ สำสพคัญการได้รู้จักใกล้ชิดกับคนที่ เป็นผู้คํา ยาเสพติด อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีการแพร่ ระบาดของยาเสพติด แรงผลักดันทางด้าน เศรษฐกิจการเงิน ความต้องการหลักประกัน ว่ามีเงินซื้อยา ต้องการเครื่องมือสื่อสาร

เทคโนโลยีที่ทันสมัย ต้องการเงินในการเที่ยวเตร่เหล่านี้เป็นแรงผลักดันที่สำคัญให้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับลักษณะสถานศึกษา ที่เอื้อต่อการผลักดันให้มีพฤติกรรมจำหน่าย เช่นไม่มีมาตรการในการป้องกันอย่างต่อเนื่อง ครอบครัว ผู้ปกครองเข้มงวดกับพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนมากเกินไป ทำให้เด็กรับรู้ว่าได้รับการคุ้มครองที่ดีในการกระทำผิดและอาชีพที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของผู้ปกครอง เช่น ตำรวจ จับกุมของกลางได้นำมาเก็บไว้ที่บ้านผลักดันอยากลอง เกิดแนวคิดที่จะแบ่งปันเพื่อนด้วยกัน

3. พฤติกรรมจำหน่ายยาเสพติดในสถานศึกษาของเด็กและเยาวชน

สินค้า หรือยาเสพติดที่ผู้ให้ข้อมูลจำหน่าย จะเป็น ยาบ้าทั้งหมด มีวิธีการจำหน่าย เริ่มจากผู้จำหน่ายรายย่อยซึ่งก็คือผู้ให้ข้อมูลหลัก สั่งของจากผู้ค้าคนกลางในพื้นที่ที่ตนเองมีปฏิสัมพันธ์ด้วยทางโทรศัพท์มือถือในระบบเติมเงิน โดยจะมีการตกลงเรื่องจำนวน ราคา สถานที่ และเวลานัดหมายในการรับส่งมอบของและรหัสในการส่งของและรับของ ถ้าอยู่นอกโรงเรียนก็ติดต่อทาง face book จากหลักประกันที่มีไว้เพื่อเสพเท่านั้น การได้เรียนรู้ถึงความง่ายของการผลกำไรที่ได้จากการทำการจำหน่าย ก็จะมีการสั่งของมาจากพ่อค้าคนกลางมาเพิ่มมากขึ้นและกลายเป็นพ่อค้าคนกลาง สร้างเครือข่ายผู้ค้ารายย่อยของตนขึ้นมา เพื่อกระจายรายได้ และเพิ่มลูกค้าผู้เสพรายใหม่

ปริมาณ ราคา ผลตอบแทนและการจัดการปริมาณการเสพจะอยู่ที่ 1-3 เม็ด หรือมีมากก็เสพมาก ในการรับมาจำหน่ายแต่ละครั้งส่วนใหญ่จะรับมาครั้งละ 1-2 หลอดกาแฟ (บรรจุหลอดละ 10 เม็ด) เพื่อไม่ให้ตนเองเป็นผู้ค้ารายย่อยที่ชัดเจนเมื่อถูกจับได้ก็จะกลายเป็นมีไว้ครอบครองเพื่อเสพ แต่จะรับมา 2-3 วันครั้ง ราคาจะอยู่ที่หลอดละ 2,000-3,000 บาท เอาไปจำหน่ายเม็ดละ 300-400 บาท การบรรจุวัตถุประสงค์เพื่อแอบซ่อนการถูกจับได้ของผู้ปกครอง และคนอื่น ๆ ผู้ให้ข้อมูลหลักจะได้รับการสั่งสอนบอกต่อในเรื่องของการเก็บบรรจุอย่างมิดชิดเพื่อหลีกเลี่ยงการจับกุม และการป้องกันไม่ให้ยาเสพติดเสื่อมคุณภาพ โดยเฉพาะการจัดเก็บที่ต้องกันน้ำได้ กลุ่มเป้าหมายของผู้ค้ารายย่อยที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักเหล่านี้จะเป็นกลุ่มเด็กวัยรุ่น โดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษาด้วยกันหรือนักเรียนนักศึกษารุ่นน้องที่เด็กกว่าตนเองและอยู่ในสถานศึกษาเดียวกันเพราะง่ายต่อการทำการจำหน่าย พกง่ายที่ละน้อย ได้เงินคล่อง การหลบหลีกการจับกุมมีวิธีคิดของผู้ให้ข้อมูลหลักจะป้องกันตนเองไม่ให้ถูกจับกุมได้คือทำอย่างไรก็ได้ที่ไม่ให้ยาเสพติดในตัวเองเป็นหลักฐาน

4. ผลกระทบจากพฤติกรรมจำหน่ายยาเสพติดในสถานศึกษาของเด็กและเยาวชน

การมีพฤติกรรมจำหน่ายยาเสพติดของผู้ให้ข้อมูลหลัก มีผลต่อสภาวะจิตใจของ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก เพราะทำให้เกิดความเครียด ในการที่จะต้องเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับการจำหน่ายในแต่ละวัน มีความกังวล กลัวอยู่ตลอดเวลาว่าสักวันหนึ่งตนเอง จะต้องถูกจับได้และถูกลงโทษทางกฎหมาย และทางสังคม รู้สึกผิดที่ทำให้คนที่ตนเองรัก เสียใจหากเขารู้เรื่องว่าตนเองเป็นผู้จำหน่าย ให้กับคนอื่นนอกจากการเสพแล้ว การที่ผู้ให้ ข้อมูลหลักเป็นผู้มีพฤติกรรมจำหน่ายยา เสพติดหวังผลเพื่อให้ได้ มียาเสพติดเสพ เมื่อ ชาติได้ปริมาณมากขึ้น ก็จะได้ผลตอบแทน มากขึ้น ทำให้มีการเสพยามากขึ้นด้วยเช่นกัน และ ผู้ให้ข้อมูลหลักส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มาจาก โรงเรียนที่เด่นทางด้านการศึกษา การสอน ทาง วิชาการเมื่อเข้ามาเรียนในช่วงแรกๆ จะสนใจ ในเรื่องการเรียนการได้รับมอบหมายงาน การบ้าน เมื่อเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดจะมี จิตใจที่ฝักใฝ่ใจจดจ่อต่อยาเสพติด ต่อวิธีการ วันเวลา บุคคลที่มาส่งมารับยาเสพติด ไม่ สนใจการเรียนเท่าที่ควรผลการเรียนจึงลด น้อยลง นอกจากพฤติกรรมรุนแรงที่เกิดจาก ฤทธิ์ของยาเสพติดที่เห็นเป็นประจำตามสื่อ ต่างๆ แล้ว ผู้ให้ข้อมูลหลักยอมรับว่าการเป็น ผู้จำหน่ายยาเสพติด ทำให้รู้สึกว่ามีพลัง มี อำนาจเป็นใหญ่ ได้รับการยอมรับเชิดชูว่า เป็นผู้กล้า เป็นฮีโร่ของเพื่อนๆ และน้องๆ ด้วย วิธีที่ว่าตนเองเป็นผู้มีอำนาจ ก็จะมีพฤติกรรม ก้าวร้าว ข่มขู่ ผู้ที่มีพฤติกรรมที่ตนเองไม่ชอบ หรือผู้จำหน่ายรายอื่นที่มีอายุ หรือมีฐานที่ อ่อนกว่าตัวเองจะเกิดอาการเหม็นเขียว จะ

รวมตัวกับกลุ่มเพื่อนหาเรื่องและข่มขู่ แม้ผู้ให้ ข้อมูลหลักจะมีความคาดหวังเป็นประโยชน์ ของการมีพฤติกรรมเสพและจำหน่ายยา เสพติด ผู้ให้ข้อมูลหลักรับรู้และได้เผชิญกับ ปัญหาผลกระทบที่ตามมาจากพฤติการณ์ ดังกล่าวทั้งต่อสภาพจิตใจ การทำให้เป็นผู้ที่ ต้องใช้จ่ายเงินอย่างฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายเสพติด เพิ่มมากขึ้นทำให้ไม่มีสมาธิเรียนหนังสือ ต้อง หนีเรียนมีพฤติกรรมรุนแรงตลอดจน พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

วิจารณ์ (Discussion)

จากผลการวิจัยพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดในสถานศึกษาของเด็กและ เยาวชนซึ่งทั้งหมดอายุอยู่ระหว่าง 14-20 ปี ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลทางสถิติของผู้เข้ารับ การบำบัดรักษา พ.ศ. 2549 ที่พบว่าผู้เข้ารับ การบำบัดรักษามีทั้งกลุ่มเก่าและกลุ่มใหม่ที่ ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 15-24 ปี¹³ อธิบายได้ จากระยะเวลาการเสพยาบ้าที่พบว่าเสพ ยาบ้ามานาน 1-5 ปี และตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร่วมกับสถานภาพของครอบครัวเดี่ยวพ่อแม่ อยู่ด้วยกัน ที่มักมีการเลี้ยงดูแบบตามใจไม่มี ญาติพี่น้องคอยสอดส่องพฤติกรรมพฤติกรรม การยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดจึงดำเนินการอย่าง อิสระต่อเนื่อง เพิ่มปริมาณ และระดับของ เสพและผู้จำหน่าย การเข้าไปเกี่ยวข้องกับ สารเสพติดของเด็กและเยาวชนกลุ่มนี้เป็น เหมือนตัวชี้วัดการระบาดของสารเสพติดได้

เป็นอย่างดี¹⁴ ซึ่งในครั้งนี้ก็ได้อัดค้นพบ 2 ประการ มีทั้งที่เหมือนกับการวิจัยอื่นและที่แตกต่างไป ในส่วนที่เหมือนกัน กล่าวคือเด็กและเยาวชนที่เข้ารับการบำบัดรักษา มีการใช้สารเสพติดและเกิดพฤติกรรมเสี่ยงอื่นๆ ร่วมด้วย ซึ่งข้อค้นพบนี้เหมือนกับการศึกษาในอดีตที่ผ่านมา ส่วนที่ไม่เหมือน ก็คือ พบการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาระดับจังหวัด ที่เน้นทางด้านวิชาการ และเป็นเป้าหมายสำคัญของผู้จำหน่ายยาเสพติด การค้นพบพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับ การจำหน่ายยาเสพติด ในเด็กและเยาวชนที่ยังไม่ได้รับการลงโทษจากสังคมและกฎหมาย ถือว่าเป็นการค้นพบที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรตระหนักหาแนวทางในการดำเนินการแก้ไข

ข้อเสนอแนะ

ด้านนโยบาย

ในมาตรการป้องกัน ปรามปราม การตรวจจับและการบำบัดรักษา นักเรียน นักศึกษา ควรปฏิบัติด้วยความละมุนละม่อม สร้างความรัก ความผูกพัน แต่เอาจริงจัง และต่อเนื่อง วิธีการป้องกัน มาตรการลงโทษ และการบำบัดซึ่งจะต้องมีการคัดกรองเข้าสู่หลักสูตรการบำบัดนักเรียน นักศึกษา ให้เหมาะสมกับสถานภาพของนักเรียน นักศึกษา ว่าอยู่ในกลุ่มผู้เสพ ผู้ติด ผู้เกี่ยวข้องกับการจำหน่าย

ด้านวิชาการ

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับ การจำหน่ายยาเสพติดของนักเรียน นักศึกษาที่ยังไม่ได้ถูกดำเนินการคดีทางกฎหมาย และมีกลุ่มเป้าหมายลูกค้าที่เป็นเพื่อนนักเรียน นักศึกษาด้วยกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้มีการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการแก้ไข ปัญหาในสถานศึกษา มาตรการป้องปราม การดูแลช่วยเหลือ แต่ละชั้นตอนว่านักเรียน นักศึกษา มีวิธีคิดและปฏิบัติอย่างไร ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสังคมในปัจจุบันที่ประสบปัญหา การแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgements)

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณโรงพยาบาลธัญญารักษ์ขอนแก่น ผู้ให้ข้อมูล และสำนักงานป้องกันและ ปรามปรามยาเสพติดที่กรุณาให้ทุนเพื่อ ดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและ ปรามปรามยาเสพติด. กลยุทธ์การ ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ที่พิมพ์; 2550.
2. สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด [ออนไลน์] 2548. [อ้างเมื่อ

- 15 มิถุนายน 2556]. จาก <http://www.singarea.net/mangmoom/modules.php?name=News&file=article&sid=210>.
3. สำนักงานกองทุนสร้างเสริมสุขภาพ. สถานการณ์เด็กและเยาวชน ภาพสะท้อนสังคมไทย และนัยต่อทิศทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน จาก <http://www.iqeqdekthai.com/know/learn/learn>.
 4. โสภกา ซัลมันน์. ครอบครัว: ตัวการทำให้วัยรุ่นกระทำผิด?. วารสารต่อต้านยาเสพติด; 2534; 8(1): 41-46.
 5. อชิตะห์ มะสะแม. การใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดปัตตานี. [วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์]. สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; 2553.
 6. สุวรรณี แสงอาทิตย์, สุทธิลักษณ์ ตั้งเกียรติชัย, อรุณี เจตศรีสุภาพ. ปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่ดื่มสุรา และเสพยาเสพติดในวัยรุ่น. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2550; 30(2): 12-9.
 7. สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. สถานการณ์ยาเสพติด ประกอบการจัดทำแผนปี 2553. กรุงเทพฯ: สำนักยุทธศาสตร์; 2552.
 8. พิมภา สุตรา, ลัดดา เหมาะสุวรรณ, จิราพร ชมพิบูล, ภัทรา สง่า. ภาวะวิกฤตในครอบครัวไทย. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2549; 29(2): 26-36.
 9. พูลสุข ศิริพูล, พิมภา สุตรา, ดารุณี จงอุดมการณ์, สุพัฒนา ศักดิ์ชูฐานนท์. การอบรมเลี้ยงดูวัยรุ่นในครอบครัวอีสาน. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2553; 33(4): 50-60.
 10. โรงพยาบาลธัญญารักษ์ขอนแก่น. รายงานจำนวนผู้ป่วยที่เข้ารับรักษา (บสต.3) ปีงบประมาณ 2553-2555. ขอนแก่น: กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข; 2556.
 11. อุษณีย์ พึ่งปาน และ จิตรลดา อารีย์สันติชัย. พฤติกรรมการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติดของเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. วารสารประชากร. 2(3); 4-56.
 12. Fielding N. Ethnography. In : N. Gilbert. Research social life. California: SAGE Publications; 1993.
 13. กระทรวงสาธารณสุข กองประสานการปฏิบัติการบำบัดรักษาผู้ติดยาและสารเสพติด. คู่มือแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหา 15. การระบาดของยาบ้า พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย; 2550.

14. พัชชา วงศ์สุวรรณค์. พฤติกรรมการเสพยาบ้าของวัยรุ่น : การศึกษารายกรณี.
[สารนิพนธ์ กศ.ม. สาขาจิตวิทยาการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ; 2552.